

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Tertius In Libros De Coelo; De Generatione Et Corruptione;
De Anima; Et Metaphysicam Aristotelis

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

III. Quid sit bonum Transcendentale, & quid addat supra ens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95375](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95375)

nec agnosci possunt sine processu in infinitum; si enim illa passio includat formaliter ens, etiam ipsius differentia ab ente includet formaliter ens, & differentia ab hoc ente similiter; & sic in infinitum: vide etiam dicta supra Disp. 1^a.

D V B I V M I I I.

Quid sit bonum Transcendentale & quid addat supra ens.

ANte Resolutionem
xiii. Suppono bonum esse duplex, absolutum & respectivum: absolutum est ens integrum quoad predicata essentialia, respectivum est res amabilis: sed difficultas est, quid bonum respectivum, & quid bonum respectivum supra ens addat, quia illud solum est bonum transcendentale, nam bonum abso-

lutum convenit essentialiter ipsimet enti; ut patet.

R E S O L U T I O.

xiv. **D**ico, bonum respectivum est ens amabile ut est, & bonum formaliter supra ens addit solam amabilitatem ipsius entis ut est, quatenus media est formaliter inter ens reale & nihil.

xv. Probatur, quia sic patet quod bonum à vero & uno distinguatur; item quod convertatur cum ente, & tamen non sit enti synonymum & æquipolens: vide dicta dubio præcedenti. Ex hoc tamen & illo dubio,

xvi. Collige verum formaliter respectum ad intellectum dicere, & bonum formaliter ad voluntatem; nec in entibus ullam dari falsitatem, aut malitiam transcendentalem, ne alicui eidem enti conveniant passionis oppositæ transcendentales.

DISPUTATIO TERTIA

De Ente Actuali.

D V B I V M I.

Quid Ens Actuale ut sic, & an existentia creaturarum distinguatur realiter ab essentia.

Dixi creaturarum, quia existentiam & essentiam in Deo realiter identificari, nullus orthodoxus dubitat.

R E S O L U T I O I.

ii. **D**ico 1°, ens actuale nihil aliud est, quam essentia actualis, ac proinde existentia actualis, non distinguitur realiter ab essentia actuali, nec existentia possibilis ab essentia possibili: ita Nominales, & nominatim noster Bacho, Halensis, Gregorius, Gabriël, &c. & PP. Societatis nonnullis exceptis, ut Henriquez Quodlibeto 1°. q. 9. Fonseca, Connimb. Molina, &c. contra Thomistas, tum antiquiores, tum recentiores plurimos.

iii. Probatur 1°, nulla est necessitas alienius realiter distincti ad constituendum existentiam de non existente actu, actu existentem, ergo nec similiter ulla est necessitas, &c. ad constituendam essentiam de non existente actu, actu existentem: consequentia tenet à pari; quia non minus existentia est indifferens ad esse actu, quam essentia, præsertim cum ipsa existentia habeat suam essentiam, in qua ferè omnia adversariorum argumenta retorqueri possunt.

iv. Probatur 2°, quia sicut in sententia Thomistarum ipsa existentia fit de non existente actu existens actu, per hoc quod terminet actionem causæ producentis; ita & essentia, consequentia tenet à pari, sic enim vitatur superflua entium multiplicatio.

v. Confirmatur, ideo adversarii admittunt distinctionem realem inter essentiam & existentiam, quia essentia modò est actu extra causas, modò non; atqui idem est de essentia existentis, imò & de existentia ipsa; ergo vel existentia distinguitur realiter à sua essentia, & existentia existit per existentiam realiter distinctam, ex quo sequitur processus

in infinitum; vel existentia non distinguitur realiter ab ulla essentia.

vi. Nec dici potest essentiam existentis esse rationem formalem existendi; non verò aliarum rerum essentias: quia id ipsum est, quod hic quaerimus, & contendimus quod sic.

vii. Obicies, essentia est à Deo independens; existentia verò dependens, ergo distinguuntur realiter.

viii. Respondeo 1°, retorquendo argumentum in essentiam existentis: essentia existentis est à Deo independens, &c.

ix. Respondeo 2°, essentiam actualem, uti existentiam actualem, esse à Deo pendente, licet essentia possibilis ab eo non pendeat, uti nec existentia possibilis, unde corrumpitur totum argumentum.

x. Instabis, quæ realiter separantur realiter distinguuntur: sed existentia & essentia realiter separantur: ergo, &c.

xi. Resp. 1°, retorquendo argumentum in essentiam & existentiam ipsiusmet existentis, ut supra.

xii. Respondeo 2°, negando minorem intellectam de essentia actuali, & non de essentia possibili; quia clarum est hanc aliquando realiter separari ab existentia actuali, sic ut essentia sit possibilis & existentia actualis nondum sit: sed hinc nihil contra nostram Resolutionem sequitur; quia inde solum sequitur existentiam aliquando esse possibilem, aliquando actualem, quando essentia est possibilis existentiam esse solum possibilem, quando existentia est actualis essentiam esse actualem; non verò unquam existentiam existere & essentiam non existere, ex quo solum rationabiliter inferri potest existentiam realiter distingui ab essentia; & ex alio, nonnisi, si existentia actualis non sit, essentiam non esse actualem; cum quo stat, quod si existentia sit actualis, quod similiter essentia sit actualis, idque sine existentia realiter à se distincta, & per hoc præcisè, quod actionem productivam terminet, uti de ipsa existentia asserunt adversarii.

xiii. Urgebis, essentia rerum sunt incorruptibiles & ingenerabiles; sed de existentia id falsum est: ergo, &c.

Respondeo